

Civil szervezetek szakmai egyeztetést kezdeményeznek a Paksi Atomerőmű hűtővíz-kibocsátásának szabályozásáról

Szakmai egyeztetés összehívását kezdeményezi öt meghatározó környezet- és természetvédelmi szervezet a Paksi Atomerőmű hűtővíz-kibocsátására vonatkozó szabályozása ügyében.

Az Energiaklub Szakpolitikai Intézet, a Greenpeace Magyarország, a Magyar Természetvédők Szövetsége, a Nagy Tavak és Vizes Élőhelyek Szövetsége, valamint a WWF Magyarország közös levélben fordult Kapitány István gazdasági és energetikai, illetve Gajdos László élő környezetért felelős miniszterhez, mivel **a jelenlegi szabályozás hosszú távon veszélyezteti a Duna élővilágát, a folyó élhetőségét.**

Azonnali kockázat: forró nyár, karbantartás nélkül

A civil szervezetek hangsúlyozzák: a klímaváltozás miatt egyre gyakoribbá és intenzívebbé váló hőhullámok idején **rendszeresen konfliktusba kerülhet a villamosenergia-ellátás biztonsága és a folyó élővilágának védelme.** Ezért a helyzetet eseti miniszteri döntések helyett átlátható, tudományosan megalapozott keretrendszerrel kell kezelni.

A június 29-i eset – amikor ellátásbiztonsági okokra hivatkozva engedélyezték a Duna víz hőmérsékletére vonatkozó 30 °C-os határérték túllépését – megmutatta, hogy a probléma nem egyszeri. A nyilvános adatok szerint a Paksi Atomerőmű június 27-én 243 MW-tal, június 28-án további 320 MW-tal csökkentette teljesítményét, vagyis rövid idő alatt több mint 560 MW termelés esett ki. Ez nagyságrendileg egy teljes paksi blokk teljesítményének felel meg.

Mivel az atomerőmű idején karbantartási menetrendje egyik blokk esetében sem számol éves főjavítással a nyári hónapokra, és még csak a nyár elején járunk, a határérték tarthatósága a mostani hőhullám lecsengését követően bármikor újra kérdésessé válhat.

Egyoldalú döntéshozatal és hiányzó ökológiai kontroll

A 2024-ben elfogadott jogszabály-módosítás (12/2024. (VIII. 15.) EM rendelet) lehetővé teszi, hogy a gazdasági és energetikai miniszter hozzájárulásával túllépjék a 30 °C-os korlátot. Ezt a szabályozást a Fenntartható Atomenergiáért Tanácsadó Testület később azzal az ajánlással pontosította, hogy átmenetileg, évente legfeljebb 15 napon át akár a 32 °C-os víz hőmérséklet is megengedhető legyen. A civil szervezetek szerint **a jelenlegi döntéshozatali mechanizmus több ponton is súlyosan aggályos:**

- **Az ökológiai szempontok hiánya a döntés-előkészítésben:** a nyilvánosságra került információk szerint a tanácsadó testület munkájában nem vettek részt természetvédelemmel, hidrobiológiával vagy a Duna élővilágával foglalkozó szakemberek, a testület ajánlása nem támaszkodott ökológiai kutatásokra.
- **A környezetvédelmi tárca súlya:** a szabályozás szerint a határérték átlépéséről a gazdasági és energetikai miniszter egy személyben dönthet, miközben az élő környezetért felelős miniszter csupán utólagos tájékoztatást kap. Ez felveti azt a problémát, hogy a környezeti szempontok

nem jelennek meg kellő súllyal a folyamatban.

- **Átláthatatlan ellátásbiztonsági indoklás:** a döntés nyilvános kommunikációjából nem derül ki pontosan, hogy mekkora termelés kiesés, milyen rendszerirányítási helyzet vagy milyen importkorlát indokolta a környezetvédelmi határérték ideiglenes felülírását. A civil szervezetek szerint fontos különbséget tenni a valódi ellátásbiztonsági kényszer és a magas piaci árból fakadó gazdasági probléma között, mert utóbbi önmagában nem indokolhatja egy környezetvédelmi határérték háttérbe szorítását.
- **Alkotmányos aggályok:** a döntés nehezen egyeztethető össze az Alaptörvényben rögzített elővigyázatosság elvével, valamint a környezet már elért védelmi szintjének megőrzésére vonatkozó tilalommal.

Rendszerszintű kihívás és szakpolitikai megoldás

A Duna hőterhelése messze túlmutat az atomerőmű aktuális üzemeltetésén: ez a kérdés arról szól, hogyan képes alkalmazkodni a magyar energiarendszer a klímaváltozáshoz úgy, hogy közben a környezet- és természetvédelmi szempontok ne szoruljanak háttérbe.

A folyó nem csupán ipari hűtővízforrás, hanem **ökoszisztéma-szolgáltatásokat nyújtó, sérülékeny ökológiai rendszer** is. A konstruktív megoldás érdekében az aláíró szervezetek egy szakmai kerekasztal összehívását javasolják a minisztereknek, amelyen ökológiai szakértők, környezetvédelmi szervezetek, energetikai szakemberek, valamint a kormányzati és hatósági oldal képviselői közösen tekintenek át az **alábbi kulcskérdéseket:**

- A jelenlegi **szabályozási keret indokoltsága** és alkalmazásának feltételei.
- A hőmérsékleti **határérték módosításának** ökológiai, energetikai és gazdasági **következményei.**
- Az energetikai szektor **hosszú távú alkalmazkodási lehetőségei** a klímaváltozás hatásaival szemben.

A szakmai egyeztetés célja nem a jelenlegi határérték automatikus fenntartása vagy módosítása, hanem **annak biztosítása, hogy a jövőbeni döntések átlátható, tudományosan megalapozott és több szakterület ismereteire épülő folyamatban szülessenek meg.**

A klímaváltozás korában az energiatermelés, a vízgazdálkodás és a természetvédelem közötti érdekellentétek egyre gyakoribbak lehetnek. A civil szervezetek szerint a megoldást olyan döntéshozatali mechanizmusok jelentik, amelyek az ellátásbiztonság mellett a szakmai megalapozottságot, a környezeti kockázatokat és a szabályozásba vetett társadalmi bizalmat egyaránt garantálják.

Sajtókapcsolat:

- Ladányi-Benedikt Ildikó, kommunikációs vezető
- Magyar Természetvédők Szövetsége
- +36 1 216 7297
- info@mtvsz.hu

Eredeti tartalom: Magyar Természetvédők Szövetsége

Továbbította: Helló Sajtó! Üzleti Sajtószolgálat

Ez a sajtóközlemény a következő linken érhető el:

<https://hellosajto.hu/?p=31826>